

2^{de} zondag na Pasen

Joh. 20, 19-31

Inleiding

Welkom allemaal, in het bijzonder de leden van het gilde, die vandaag koningsschieten hebben en deze dag met de heilige eucharistie willen beginnen. Welkom aan u allen om met ons te vieren.

Beloken Pasen: de luiken zijn dicht, de leerlingen zitten bij elkaar. Dat zou een thema kunnen zijn voor vandaag. Maar tegelijk is het zondag van barmhartigheid en ook dat zou een thema kunnen zijn. En dan hadden we aan het begin van deze week met Pasen die prachtige preek van - toen nog net in leven - , paus Franciscus. Een preek, uitgesproken door Mgr. Re en stukken ervan kwamen gisteren terug in de uitvaart van de paus en ook dat vraagt aandacht. Je zou je af kunnen vragen 'hoe krijgen we dat bij elkaar gebracht'. Maar ik ga het proberen straks in de overweging met drie kernbegrippen: aandacht voor de minsten onder de mensen, barmhartigheid en hoop. Alle drie thema's die ook bij wijlen de paus hoog in het vaandel stonden.

Preek

Zoals ik bij de inleiding al zei: thematieken genoeg in de lezingen van vandaag en dan ook nog de gebeurtenissen van de paus in de afgelopen weken nog daarbij. We kunnen het concentreren rond een paar kernbegrippen: aandacht voor de minsten, naastenliefde en hoop.

Ik begin daarom vanuit het evangelie.

De leerlingen zijn bij elkaar. Ze zitten opgesloten of misschien moeten we zeggen: ze hebben zich opgesloten. Afgesloten van een wereld die boosaardig lijkt en dan ineens staat Jezus in hun midden, tastbaar, aanraakbaar of zoals we vorige week al in het verhaal hoorden: in een gedaante die ook brood en vis eet. Jezus staat daar en neemt hun angst als het ware weg. Wat Jezus doet is al te zien als een daad van barmhartigheid. Hij is bij hen, Hij laat hen niet verweest achter, maar staat hen bij, zoals Hij ons wil bijstaan, steeds opnieuw. En ook in het woord vrede dat Hij spreekt, klinkt barmhartigheid door.

Als hij acht dagen later – de dag die we vandaag vieren – opnieuw komt, dan blijkt Thomas, die er de eerste keer niet bij was en niet kon geloven wat er gebeurd was, er wel bij te zijn. Eigenlijk herhaalt zich het gebeuren. Jezus staat in hun midden, is tastbaar aanwezig, maar richt zich vooral tot Thomas. Kijk, raak Me aan, zie Ik ben het echt. En opnieuw heeft hij de hele groep en Thomas vrede gewenst, wederom, die twee gebaren van barmhartigheid.

Dan sluit het verhaal af met die geloofsbelijdenis van Thomas: 'Mijn Heer en mijn God'. Hij herkent, maar erkent vooral Jezus als de Christus, de Verrezene. Daarmee komen we dan tegelijk in die lezing uit het boek Openbaring. Johannes is niet met medeleerlingen samen, integendeel. Hij zit in zijn eentje, afgesloten, gevlucht, weggestopt wellicht voor allen die hem bedreigen op het eiland Patmos. En daar krijgt hij een visioen. Hij hoort een stem die bij de Verrezene

blijkt te horen. Een stem die hem zegt: ‘Ik ben de alfa en de omega, het begin en einde, Ik ben de levende; Ik was dood, maar ben uit de dood opgestaan. Teken dat op’. Johannes moet dat niet alleen vastleggen, maar door dat vastleggen getuigt hij ervan en zorgt ervoor dat door de eeuwen heen tot op de dag van vandaag van getuigd kan worden. Jezus leeft en is onder ons, ook nu. En dat onder ons kan alleen maar in daden en woorden van barmhartigheid.

En dan komen we bij die eerste lezing uit het boek Handelingen. |De leerlingen zitten inmiddels niet meer opgesloten. Ze gaan naar buiten. Zij ontmoeten daar elkaar en vele anderen en ze doen wat Jezus hen het hele leven heeft voorgedaan. Ze gaan naar mensen toe, zoeken juist de minsten, de zwakken, de kwetsbaren op. Het gaat zelfs zover dat mensen zieken op straat neerleggen, op een veldbed, om te hopen dat de schaduw van Petrus over die zieke heen kan vallen en die daardoor genezen kan worden. Handelingen eindigt met het stellen dat al die zieken, gekwetsten, genezen worden.

En daarmee komen we, mede via dat veldbed, bij paus Franciscus. Ook hij in zijn laatste preek, uitgesproken door Mgr. Re op eerste paasdag, had het over die armen, die verschoptelingen, die migranten, de kwetsbaren. Vooral ook over hen die te lijden hadden in de oorlog. En hij riep ons weer opnieuw op om voor die mensen te zorgen, zoals Jezus het ons had voorgedaan. Dat is barmhartigheid. En hij riep op tot vrede, een boodschap die met nadruk tijdens zijn uitvaart door Mgr. Re herhaald werd. Barmhartigheid en vrede en die samen geven hoop. En hoop was misschien wel de meest centrale en uiteindelijke boodschap die paus Franciscus ons wilde meegeven. In zijn biografie, enkele maanden geleden verschenen, gaat het over hoop, over aandacht voor de minsten, over naastenliefde, maar vooral over hoop. Dat is ook de titel van het boek. En met die hoop mogen wij vanuit de lezingen van vandaag en met Christus aan onze zijde op weg gaan. Ik wens het u allen toe. Amen

Henry Vermeulen, diaken.